

mikor az értelem meghatározására absolute semmi fogantyú nincsen — kivéve azt, hogy egy hang v. hangcsoport megvan a finnugorban is.

Referens a legmélyebb sajnálkozással kénytelen megállapítani, hogy MARTHA nagyszabású és fáradságos kísérlete — bármennyire méltánylandó volna is magában véve — teljes kudarczczal végződött, a minek oka részben talán a finnugor-etruszkii hypothesis constitutionális hibája is, de jóval nagyobb részben mindenesetre a szerző kutató módszerének fogyatékosága: alapos és biztos nyelvtudományi előképzettség s a legszigorúbb philologiai akribia hiányát semmiféle még oly szorgalmas munka, semmiféle még oly szellemes találgatás sem pótolhatja. Quodcunqve ostendis mihi sic, incredulus odi. Az etruszk sphinxnek még mindig nem akadt Oedipusa, s féltő, hogy terjedelmesebb bilinguis szövegek felfedezése nélkül bajosan fog akadni valaha.

(Budapest, 1914. II. 23)

SCHMIDT JÓZSEF.

Külföldi irodalom.

ERDÉLYI, LUDWIG. Die ungarische sogenannte Leichenrede als mundartliches Sprachdenkmal. Helsinki, 1913. (Különnyomat a SUS. Aik. XXX. k.-éből.)

Finnisch-Ugrische Forschungen. XIII. 1—2. f. (Festgabe für VILH. THOMSEN. Zweiter teil.)

NÉMETH, JULIUS. Die Rätsel des Codex Cumanicus. (Különnyomat a ZDMG. 67. kötetéből. Leipzig, 1913.)

SETÄLÄ, E. N. Bibliographisches Verzeichnis der in der Literatur behandelten älteren germanischen Bestandteile in den ostseefinnischen Sprachen. Helsingfors-Leipzig, 1912—13. (Különnyomat a FUF. XIII. kötetéből.)

— — Otto Donner. Muistopuhe. Helsinki, 1913. (Különnyomat az Acta Soc. Scient. Fenn. XXXVIII. kötetéből.)

— — W. Kilpinen suomen kielen undistajana. Helsinki, 1913. (*Suomalaisen Tiedeakatemia*) *Esitelmät ja pöytäkirjat.* 1912. I. (SOTAVALTA, A.: Astevaihtelusta samojedi-kielissä.)

Suomalais-Ugrilaisen Seuran Aikakauskirja. XXVIII. Helsinki, 1912. (RAMSTEDT, G. J. Zur verbstammbildungslehre der mongolisch-türkischen sprachen. — HÄRDH, EMIL. Über die relation im tatarischen. — SETÄLÄ, E. N. Les tâches et le but de la Société Finno-ougrienne.)

Suomi. Neljäs jakso. X. (KALLAS, OSKAR: Kraasna maarahvas. — KUJOLA, JOH.: Äänneopillinen tutkimus Salmin murteesta.) — XI. (NEOVIVS, AD.: Suomalainen ajantieto-kokoelma.) — XII. (AIRILA, MARTTI: Äännehistoriallinen tutkimus Tornion murteesta.)